

Rapport

efter kvalitetsgranskning av Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1-3 vid Pilevallskolan i Trelleborgs kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om Pilevallskolan

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1-3 under november 2011 till mars 2012. Granskningen vid Pilevallskolan i Trelleborgs kommun ingår i detta projekt.

Pilevallskolan besöktes den 22-23 november 2011. Ansvariga inspektörer har utredare Ester Alavei och undervisningsråd Cecilia Rösténus varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen genomförs i totalt 31 kommunala skolor och 4 fristående skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgraskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrundsuppgifter om Pilevallskolan

Pilevallskolan är en kommunal skola som består av förskoleklass och årskurserna 1-6. Skolan är indelad i fem arbetslag: förskoleklass/fritids, årskurs 1-2, årskurs 3-4, årskurs 5-6 och Klotet som innefattar förberedelseklasser på tre olika nivåer. Årskurserna 1-3 är tvåparallelliga. I varje klass har en lärare huvudansvaret och en stor del av sin undervisning där. Lärarna som undervisar i samma årskurs planerar sin undervisning tillsammans. Skolans klasser är åldershomogena med undantag för förberedelseklasserna som är åldersheterogena.

Skolan leds av en rektor och i varje arbetslag finns en processledare. Rektor träffar processledarna varje vecka. Lärarna i arbetslaget träffas dels vid dagliga

morgonmöten, dels vid en längre gemensam mötestid en gång i veckan. Utöver det finns regelbunden konferenstid då lärarna i F-6 träffas i olika konstellationer så som till exempel ämnesgrupper.

Skolenhetens namn: Pilevallskolan	Antal elever
Förskoleklass	44
Grundsärskola	0
Grundskola	192
Totalt antal elever:	
Antal elever i årskurs 1-3	101
Antal elever i årskurs 3	33

Resultat

1. Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?

1.1 Rektor tar ansvar för att lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav

Här undersöks om rektorn tar ansvar för och skapar förutsättningar för lärarnas gemensamma arbete med kunskapsbedömningar utifrån kursplanernas kunskapskrav.

På Pilevallskolan pågår det sen cirka tre år tillbaka – då nuvarande rektor tillträdde – ett intensivt arbete med både den tidigare läroplanen och den nya läroplanen för grundskolan, Lgr11. Under 2009 arbetade personalen fram bedömningsmatriser i tre nivåer för varje årskurs i de olika ämnena, dessa blev klara i februari 2010. Skolan har även under fjolårets och årets fortbildningsdagar arbetat med läroplansfrågor, bland annat med de olika kapitlen både i lärargrupp och med elever och det har sedan resulterat i olika arbeten som exempelvis filmer. Detta arbete har letts av en läroplansgrupp på skolan och har resulterat i filmer, dramatisering, elevdiskussioner och läroplanskonstverk som bland annat belyst bedömningsfrågor. Vidare deltar all pedagogisk personal på skolan regelbundet i olika ämnesgrupper i syfte att arbeta med den nya läroplanen.

Av intervju med såväl rektorn som lärare framgår att rektorn skapat förutsättningar för lärarna att utbyta erfarenheter inom arbetslaget, genom att avsätta tid för lärarna att tillsammans planera undervisning och bedömning. Det handlar framför allt om arbetslagsträffar. Dock är möjligheterna till utbyte av erfarenheter arbetslagen emellan i ett F-6 perspektiv i syfte att diskutera undervisning och bedömning, begränsade.

Skolan har tidigare bestämt att alla lärare ska utforma matriser, ett arbete som avslutades februari 2010. Vidare har det på skolenheten bedrivits ett arbete med den nya läroplanen och skapande av matriser i syfte att skapa ett gemensamt och sakligt språk, dock har Skolinspektionen vid granskningen inte kunnat se några konkreta exempel på vad det har resulterat i. Skolinspektionen har fått ta del av en lektionsplanering för årskurs 3 som lärarna gjort tillsammans i och med att lärarna samplanerar det mesta av sin undervisning. Lärarnas utgångspunkt har varit att titta på de gamla matriserna för att se vilka områden man hade kvar och sedan har de tittat på de nya kursplanerna för de samhällsorienterande ämnena – med fokus på det centrala innehållet - och planerat där-

efter. Lärarna menar att det är kunskapskraven som eleverna bedöms utifrån, dock är formerna för bedömning av den enskilda eleven oklara.

I Trelleborgs kommun finns en gemensam handlingsplan för läs- och skrivsvårigheter. I handlingsplanen finns ett underlag för bedömning av elevers läs- och skrivutveckling som även används på skolan. Alla elever i årskurserna 1 till 6 bedöms med hjälp av ett så kallat läsutvecklingsschema av en och samma lärare för att få en likvärdig bedömning. Exempel på material som används i bedömningssyfte på skolan är Skolverkets Dino och diagnostiskt material i svenska.

Det finns idag inget system för skolans dokumentation och planeringar som vårdnadshavare, elever och personal har tillgång till. Vissa lärare har påbörjat ett arbete med att beskriva elevernas kunskapsutveckling med hjälp av ett digitalt system. Målet är att skolan ska övergå till detta system i slutet av nästa år. De individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen har tagit del av inför skolbesöket, innehåller i flera delar ett sakligt språk. Inslag med beskrivningar av elevernas personliga egenskaper förekommer i mycket liten utsträckning. Vidare framgår det av samma individuella utvecklingsplaner vad och hur eleven ska göra och i en del fall finns även en koppling till kunskapskraven.

Intervjuerna med rektor och lärare tyder på att "likvärdiga bedömningar" inom skolenheten är ett utvecklingsarbete som ryms inom ramen för det pågående utvecklingsarbetet, dock görs det redan idag likvärdiga bedömningar inom arbetslagen av de lärare som samplanerar då man även bedömer eleverna gemensamt.

Av intervju med rektorn och lärare framgår att skolan saknar gemensamma rutiner och former för såväl bedömning som för vad, hur och när lärarna ska dokumentera elevernas kunskaper i den fortlöpande undervisningen. Läs mer under avsnitt 1.4.

Vid intervjutillfället uttrycker lärarna en osäkerhet kring hur elevernas kunskaper ska bedömas i förhållande till de olika förmågorna i kursplanerna.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver ta ansvar för att utveckla gemensamma rutiner och former för att lärarna ska planera undervisningen utifrån kursplanerna samt bedöma och dokumentera elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav. Rektor har dock initierat ett utvecklingsarbete när det gäller detta. Skolinspektionen förutsätter att skolan fortsätter sitt påbörjade arbete med kursplanerna och att det resulterar i planeringar i alla ämnen i förhållande till kursplanerna samt fortlöpande bedömningar och dokumentation av elevernas kunskaper.

Skolinspektionen förutsätter att rektorn även fortsättningsvis skapar förutsättningar dels för att lärarna använder ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen, dels för att lärarna inom skolenheten ska kunna göra en likvärdig bedömning.

Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver skapa förutsättningar för en likvärdig bedömning inom skolenheten.

1.2 Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning

Här undersöks om rektorn ser till att det finns ett kvalitetsarbete kring kunskapsbedömningar på skolan genom att följa upp och utvärdera detta arbete samt huruvida resultaten av det används. Vidare handlar bedömningspunkten om rektor tillsammans med lärarna analyserar skolans kunskapsresultat och resultaten på de nationella proven.

Av intervju med rektorn och lärarna framkommer att det görs sammanställningar av skolans kunskapsresultat som personalen årligen tar del av, dock har den sammanställningen sitt fokus på ämnena matematik och svenska i årskurs 3. Det förekommer inga rutiner för hur lärarna ska utvärdera och analysera resultaten, från de nationella ämnesproven och andra diagnoser skolan genomför, på såväl individnivå som gruppnivå. Inför besöket fick inspektörerna ta del av en sammanställning över måluppfyllelsen i årskurs 3 i samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen, musik samt idrott och hälsa, där rektorn hade god översikt över eleverna och varför vissa inte hade uppnått målen/kunskapskraven. Dock sker det ingen gemensam analys av skolans kunskapsresultat och hur de förhåller sig till resultaten från de nationella ämnesproven och eventuellt annat bedömningsstöd.

Av intervju med lärarna framkommer att de inte följer upp och utvärderar sina former för bedömning och dokumentation. Elevintervjuerna bekräftar denna bild, där elever inte är delaktiga i val av arbetsform eller bedömningsform. Rektorn ser detta som ett utvecklingsområde och att det är en självklar del av den pågående utvecklingsprocessen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver vidareutveckla skolans systematiska kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning. Skolinspektionen förutsätter att skolan fortsätter sitt påbörjade kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning.

I det ingår att säkerställa att det finns skolövergripande kunskapsresultat i de ämnen som eleverna har undervisning i. Utifrån detta behöver rektorn skapa förutsättningar för att lärarna tillsammans jämför och analyserar resultaten i alla ämnen samt jämför hur de förhåller sig till resultaten i de nationella ämnesproven och annat bedömningsstöd som används.

Vidare behöver rektorn tillsammans med lärarna vidareutveckla sina former för att följa upp och utvärdera skolans rutiner och former för bedömning och dokumentation så att de blir en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

1.3 Bedömning ingår i lärarnas planering av undervisningen

Här undersöks om lärarna vid planering av undervisningen utgår från kursplanerna samt om lärarna även planerar för hur bedömningen av eleverna ska gå till så att den blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Vid granskningen framgår att lärarna utgår från kursplanernas syfte, centrala innehåll och kunskapskrav - med varierande fokus på de olika delarna - vid sin planering av undervisningen, dock finns det inga gemensamma skolbeslut gällande vilka rubriker en planering ska bestå av. I samtal med inspektörerna uttrycker lärarna att det bitvis är svårt att tolka förmågorna och koppla dem till kunskapskraven i förhållande till varje enskild elev och att det är en risk att tolkningarna inte blir likvärdiga olika lärare emellan.

Elever i årskurs 3 berättade vid intervjutillfället att de jobbar med temat "Astrid Lindgren" i svenska. Temat går ut på att läsa olika berättelser av Astrid Lindgren och svara på tillhörande frågor. Av intervjun framkom att eleverna inte hade fått ta del av någon planering för temat. Granskningen visar att det varierar mellan lärarna om de bedömer elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i kursplanerna, vilket är det som ska vara grunden för bedömningen i ämnet, eller om de bedömer elevernas kunskaper i ämnet utifrån det centrala innehållet och de delarna i syftestexten som handlar om vad undervisningen i ämnet ska syfta till. Det är Skolinspektionens uppfattning att det görs olika beroende på vilken lärare det är som bedömer elevernas kunskapsutveckling och vilket ämne det handlar om, då lärarna gav uttryck för att det i idrott och hälsa, bild samt musik är det lättare att titta på det centrala innehållet än kunskapskraven för årskurs 6 och bryta ner dem till årskurs 3.

Efter samtal med lärarna kan Skolinspektionen konstatera att lärarna delvis planerat för hur bedömningen systematiskt ska bli en integrerad del av undervisningen. I ett fall ges ett konkret exempel på en bedömning efter avslutat tema. Det ställdes frågor till eleverna om temat och utifrån svaren författade läraren och eleverna en gemensam text med läraren som sekreterare, varvid elevernas aktiva deltagande i samtalet användes som bedömningsgrund för den enskilda eleven. Bedömningen har alltså inte varit en integrerad del av undervisningen utan kommit på slutet. I andra fall uppger lärarna att de redan vid planeringsstadiet av sin undervisning bestämt sig för hur eleverna ska ges möjlighet att visa sina kunskaper under arbetets gång – oftast i form av test eller prov - men någon planering för hur och när återkoppling på elevernas arbete ska ske för att stödja och synliggöra lärandet finns inte.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna vid planering av undervisningen inte alltid utgår från de olika delarna i kursplanerna.

Lärarna vid planering av sin undervisning behöver identifiera *hur* eleverna ska visa sina kunskaper, *vad* i kunskapskraven ska bedömas och *när* bedömningen ska ske. Det är av stor vikt att bedömningen sker i förhållande till kunskapskraven i kursplanerna.

Lärarna behöver planera så att bedömningen systematiskt blir en integrerad del i undervisningen för att tillsammans med eleverna följa upp och stödja deras kunskapsutveckling i undervisningen och kontinuerligt ge återkoppling på deras arbete. Detta i syfte att synliggöra och stödja lärandet för eleverna.

1.4 Lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper samt om läraren ger framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla i förhållande till kunskapskraven och hur detta ska ske. Vidare handlar det om hur lärarens bedömning blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Elever i årskurs 3 berättar i intervjun att de känner till ordet mål men inte kunskapskrav och att läraren pratar om mål på lektionerna. Under samtalets gång visar det sig att när eleverna pratar om mål så handlar det inte om kunskapskraven i kursplanerna utan målen för ett visst tema som lärarna har satt upp, exempelvis Astrid Lindgren temat där målen handlar om vad eleverna ska

göra, eller ett individuellt mål som eleven ska uppnå, exempelvis lära sig att börja en mening med stor bokstav utan någon egentlig koppling till kunskapskraven i kursplanerna. Några elever vet inte vad de ska lära sig, utan bara att de ska lära sig mer. Nästan alla elever Skolinspektionen träffade känner till att de har haft utvecklingssamtal, men långt färre känner till vilka mål de har i sin individuella utvecklingsplan, vilka kunskaper de ska utveckla och på vilka grunder de bedöms. På frågan *Vet eleverna vad som krävs av dem?* svarar lärarna att de startade årskurs 3 med att visa kunskapskraven i svenska och matematik – man skrev om formuleringarna i kursplanen så att eleverna skulle förstå det – sedan har man inför varje nytt arbetsområde gått igenom de kunskapskrav man har fokus på.

Av intervju med både rektorn och lärare framgår det att det saknas ändamåls-enliga och systematiska former för att fortlöpande dokumentera elevernas kunskapsutveckling. Det framgår även av lärarintervjuerna att varje lärare gör sina egna anteckningar i mån av behov kring varje enskild elev och att de inte systematiskt följer elevernas kunskapsutveckling och inte ger skriftliga framåtsyftande återkopplingar gällande vad eleverna behöver utveckla och hur. Lärarnas egna anteckningar kring elevernas kunskapsbedömningar är inte utformade på ett sådant sätt att de skulle kunna lämnas över till någon annan lärare. Det förekommer även muntliga bedömningar som inte dokumenteras.

De exempel på muntlig återkoppling som lärare ger eleverna handlar exempelvis om en elev har haft "dålig" handstil och det har skett en utveckling så kan det kommenteras i stil med att läraren säger "*vad fint du skriver*" och "*fortsätt så*". Det exempel på skriftlig återkoppling som inspektörerna fick ta del av i elevernas arbetsböcker var ett "R" i kanten för rätt och ett "-" för fel. Varken eleverna eller lärarna ger exempel på återkoppling som sker systematiskt för att synliggöra lärandet för eleverna, däremot poängterar lärarna att när de väl ger en återkoppling vare sig den är muntlig eller skriftlig så är den av positiv karaktär med tanke på elevernas låga ålder. Det handlar framför allt om rättning snarare än om vad eleverna kan göra bättre och hur de ska göra det. I de fall eleven har svarat fel på uppgiften ska eleven själv försöka rätta eller ändra och om eleven inte lyckas lösa det på egen hand så lotsas eleven av läraren att själv lista ut lösningen på uppgiften. Exempelvis om en elev har svarat fel på en matteuppgift och inte lyckas komma fram till rätt svar i ett andra försök, så hjälper läraren till att resonera i rätt riktning för att komma fram till ett lämpligt sätt att lösa uppgiften på.

Svenska och matematik är de ämnen där det finns flest underlag för bedömning. Dessa bedömningsunderlag fokuserar i hög grad faktakunskaper, exempelvis faktafrågor kring ett avslutat tema eller matematiktest. Enligt rektorn har skolan haft ett kraftigt fokus på svenska och matematik de senaste åren i syfte

att höja måluppfyllelsen. Enligt lärarna är svenska basen i allt i de tidiga åren och därför är det naturligt att det är ett kraftigt fokus på det, vilket medför att de andra ämnena kommer lite i skymundan. Att det finns nationella ämnesprov i svenska och matematik i årskurs 3 nämner lärarna som ytterligare en faktor som förstärker fokus på dessa ämnen. I övriga ämnen dokumenteras inte bedömningsunderlaget, utan det hänger på vad läraren minns och eventuellt små anteckningar. Av intervju med lärarna framgår det att det inte görs systematiskt planerade bedömningar och den information som samlas in - i form av egna läraranteckningar, elevtexter eller testresultat - används inte heller för att hjälpa eleverna framåt i sin kunskapsutveckling. Av samtalen framgår att den återkoppling som sker är främst på uppgiftsnivå och går ut på vad som är rätt eller fel i uppgiften och har liten inverkan på elevens prestationer vid nästa tillfälle eller för att utveckla en strategi.

Av intervju med lärarna framgår att de använder resultaten från de nationella ämnesproven som stöd för att bedöma elevernas kunskapsutveckling. Av intervju med rektorn framgår att rektorn fört samtal med de lärare som genomfört proven för att ta reda på hur resultaten stämmer överens med lärarnas bedömning av måluppfyllelsen i ämnet. Enligt rektorn bekräftar ofta resultaten på de nationella proven lärarnas bild av elevens måluppfyllelse samt vad de behöver arbeta vidare med. Vidare skriver rektorn i verksamhetsredogörelsen att resultaten från de nationella ämnesproven diskuteras mellan kollegor i samma årskurs såväl som i arbetslaget.

De individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet. Av vissa framgår det tydligt var eleven befinner sig i förhållande till kunskapskraven, dock är målen i den framtidsytande delen starkt fokuserade på svenska och matematik och det framgår inte så tydligt hur eleven ska göra för att nå till målet. När det gäller ansvarsfördelningen i de individuella utvecklingsplanerna läggs mycket ansvar på elev och vårdnadshavare. Vidare framgår det inte vilka mål/kunskapskrav eleven vill/kan bli ännu bättre på och hur eleven ska göra för att utvecklas.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna behöver tydliggöra för eleverna vilka kunskaper de ska utveckla och klargöra på vilka grunder de bedöms.

Lärarna behöver på ett systematiskt sätt följa elevernas kunskapsutveckling och återkoppla både kontinuerligt och framtidsytande gällande vad eleverna behöver utveckla och på vilket sätt detta ska genomföras så att bedömningen blir en integrerad del av undervisningen. Detta arbete behöver ske tillsammans med eleverna i syfte att synliggöra deras lärande.

Lärarna behöver vidare analysera de kunskaper eleverna har visat, göra helhetsbedömningar av dessa i relation till kursplanernas kunskapskrav.

Lärarna behöver bedöma elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven i alla ämnen och använda aktuella bedömningsunderlag för att upprätta individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen.

Lärarna använder resultaten från de nationella proven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Lärarna behöver också utveckla rutiner och former för dokumentation som tydliggör och främjar elevernas kunskapsutveckling och återspeglar deras kunskaper och förmågor i relation till kursplanernas kunskapskrav.

1.5 Lärarna följer upp undervisningen

Här undersöks hur lärarna följer upp och utvärderar sin planering och undervisning samt bedömnings- och dokumentationsformer.

Lärarna anger i samtal med Skolinspektionen att de gör gemensamma lektionsplaneringar. Lärarna uppger att "de märker på sin magkänsla" om ett budskap eller tema faller väl ut eller inte. Av de lärare Skolinspektionen intervjuat framkommer inga exempel på någon annan utvärdering av undervisningen som lett till att man ändrat något i syfte att ge eleverna förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i relation till läroplanen. För närvarande utvärderar inte lärarna sina bedömnings- och dokumentationsformer, dock är detta ett utvecklingsområde som skolenheten arbetar med i sitt utvecklingsarbete.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna behöver identifiera och analysera utvecklingsområden i den egna undervisningen. Vidare behöver lärarna ta reda på i vilken mån undervisningen bereder eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen. Lärarna behöver utvärdera och säkerställa att de bedömnings- och dokumentationsformer som används och kommer att utarbetas är praktiska och ändamålsenliga.

1.6 Lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanerna.

Av intervju med såväl lärare som vårdnadshavare framkommer att lärarna fortlöpande informerar vårdnadshavarna om elevernas kunskapsutveckling via utvecklingssamtal två gånger per läsår och dialogsamtal med föräldrar två gånger per termin. Dialogsamtal är ett avstämningssamtal per telefon mellan vårdnadshavare och lärare i början och på slutet av terminen om elevens kunskapsutveckling. Vårdnadshavarna har fått tillträde till skolans digitala system där en del kan redan idag och andra ska kunna från och med våren 2012 ta del av sina barns individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen. Inför utvecklingssamtalen uppmanas vårdnadshavarna att läsa de skriftliga omdömena tillsammans med sina barn för att vara förberedd inför utvecklingssamtalet. Intresset bland vårdnadshavarna när det gäller att ta del av de skriftliga omdömena är varierat, dock uppger de vårdnadshavare Skolinspektionen träffade att dokumenten är lättförståeliga.

En del av elevernas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av uppfyller dock inte skollagens krav då de saknar den framåtsyftande delen, alltså hur eleven ska gå tillväga för att komma ännu längre i sitt lärande och bli ännu bättre på det han/hon redan kan.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna ger fortlöpande information till vårdnadshavare om elevernas kunskapsutveckling.

Lärarna behöver dock se till att informationen sker i förhållande till kunskapskraven i kursplanerna.

Lärarna behöver se över den framåtsyftande delen i de individuella utvecklingsplanerna, så att den tydligt visar hur eleven ska gå tillväga för att komma ännu längre i sitt lärande och bli ännu bättre på det han/hon redan kan i de ämnen det behövs.

2. Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår av kursplanernas kunskapskrav?

2.1 Lärarna har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper

Här undersöks om läraren har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper och om lärarna använder olika underlag för bedömning samt om eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt.

Enligt intervjuer med eleverna är deras möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt begränsade. Det är framför allt lärarna som bestämmer arbetsform och arbetssätt för eleverna. Det handlar framför allt om prov i matematik och muntlig/skriftlig framställning i svenska. Det är oklart vilka moment av det som eleverna gör som ingår i det som bedöms. Av lärarintervjun framgår att den bedömning som görs tenderar att handla om fakta. Lärarna tycker att det är svårt att dokumentera elevernas kunskaper i form av bedömning, dock är det lättare att dokumentera och bedöma synliga bevis så som till exempel fakta och begrepp av den anledningen att det är lättare att avgöra om eleven kan eller inte kan.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna behöver ge eleverna goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt så att lärarna har ett allsidigt underlag för att kunna analysera och bedöma elevernas kunskaper i samtliga ämnen.

2.2 Vårdnadshavares kännedom om kunskapskraven

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare information om kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i.

Lärarna uppger att vårdnadshavarna har blivit informerade om att det finns kunskapskrav i alla ämnen och det styrker de vårdnadshavare Skolinspektionen har träffat. Dock känner vårdnadshavarna inte till vilka kunskapskrav det är som gäller för årskurs 3 i de olika ämnena. Inför varje utvecklingssamtal får vårdnadshavarna ta del av de mål som lärarna har satt upp för eleven. Ett veckobrev innehållande allmän information om utflykter och dylikt och en översikt över vad eleverna kommer att jobba med under veckan skickas till vårdnadshavarna. På föräldramöten har information om den nya läroplanen,

Lgr 11 och att det finns nya kunskapskrav presenterats för vårdnadshavarna. De fyra vårdnadshavare – till tre barn – som inspektörerna möter har inte fått kursplaner och planeringar presenterade för sig, men de är nöjda med den information de har fått. Det ska tilläggas att Skolinspektionen fick möjlighet att träffa ett begränsat antal vårdnadshavare.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna ger vårdnadshavarna en översiktlig information om att det finns kursplaner och kunskapskrav för alla ämnen.

Syfte och frågeställningar

Forskning och utvärderingar visar att många lärare upplever en osäkerhet kring hur elevernas kunskaper ska bedömas i de tidigare skolorna. Lärarna menar också att skolorna saknar ett gemensamt förhållningssätt och rutiner för dokumentation när det gäller att följa och bedöma elevers kunskapsutveckling. Lärarnas osäkerhet kan leda till att bedömningar och individuella utvecklingsplaner saknar koppling till kunskapskraven i de nationella kursplanerna.

Forskning visar att bedömning kan vara ett verktyg för att löpande stödja elevernas lärande och utveckling. Det handlar om att eleverna får möjlighet att fortlöpande visa de kunskaper som framgår av kunskapskraven i kursplanerna och att de förstår vilka grunder de bedöms utifrån, var de befinner sig i förhållande till kunskapskraven och hur de kan göra för att ytterligare utveckla sina kunskaper.

Syftet med projektet är att undersöka om de bedömningsunderlag lärarna använder och de bedömningar lärarna gör är relaterade till kunskapskraven i de nationella kursplanerna och i övrigt sker i enlighet med styrdokumentet. Detta mot bakgrund av att en ny läroplan för grundskolan, Lgr 11, införs under 2011. Granskningen syftar dessutom till att hitta goda exempel på hur lärare arbetar med bedömning för att främja lärande som en integrerad del i lärandeprocessen tillsammans med eleven.

De centrala frågeställningarna är:

- Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?
- Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår av kursplanernas kunskapskrav?

Metod och material

Granskningen inleds genom att inspektörerna innan skolbesöket tar del av olika dokument och gör en dokumentanalys. Rektorn har exempelvis svarat på en verksamhetsredogörelse och skickat in olika dokument skolan har i arbetet kring bedömning till inspektörerna inför skolbesöket.

Varje skolbesök består av intervju med rektor, lärare (både i grupp 6-8 lärare i åk 1-3 och djupintervju med två lärare i åk 1-3), elever i åk 3 (i grupp ca 6 elever) och vårdnadshavare i åk 1-3 (i grupp 6-8 stycken). I de fall då den besökta skolan består av ett fåtal lärare och elever kan sammansättningen vid intervjuerna komma att anpassas till detta. Besöket avslutas med en återkoppling till rektor kring inspektörernas preliminära bedömningar.

Pilevallskolan	Antal
Intervjuade elever	12
Intervjuade lärare	9
Intervjuade vårdnadshavare	4

Författnings- och forskningsstöd i Skolinspektionens kvalitetsgranskning Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1-3

Författningar

Lagar

- Skollagen (2010:800)

Förordningar

- Skolförordning (SFS 2011:185)
- Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

Skolverkets föreskrifter

- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen

Skolverkets allmänna råd

- Skolverkets allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16) (AR IUP)
- Skolverkets allmänna råd, Planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan (SKOLFS 2011:149) (AR Planering)

Forskningsstöd

- Skolverkets stödmaterial: Kunskapsbedömning i skolan – praxis, begrepp, problem och möjligheter
- Skolverkets kunskapsöversikt: Kunskapsbedömning – Vad, hur och varför?

1. Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?

1.1 Rektor tar ansvar för att lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav

Här undersöks om rektorn tar ansvar för och skapar förutsättningar för lärarnas gemensamma arbete med kunskapsbedömningar utifrån kursplanernas kunskapskrav.

Inom detta område granskas följande:

- Rektorn tar ansvar för att tillsammans med lärarna utveckla gemensamma rutiner och former för att planera undervisningen och för att bedöma och dokumentera elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav (2 kap. 9 § och 4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgr 11, 2.8, AR IUP, AR Planering).
- Rektorn skapar förutsättningar för att lärarna använder ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen (AR IUP).
- Rektorn skapar förutsättningar för en likvärdig bedömning inom skolenheten (1 kap. 9 § skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Lgr 11, 2.8, AR Planering).

Författningsstöd

1 kap. 9 § skollagen

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 9 § skollagen

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Det pedagogiska arbetet vid en förskolenhet ska ledas och samordnas av en förskolechef. Dessa ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

En likvärdig utbildning

/.../ Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning

innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet/.../.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har /.../.

Lgr 11 punkt 2.8

2.8 REKTORNS ANSVAR

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektor det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklingssamtal

Skolans lärare bör

- ha gemensamma rutiner och former för dokumentation av eleverna kunskapsutveckling
- utveckla ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen

Elevers lärare bör

- informera elev och vårdnadshavare om vilka kunskaper och kunskapskvaliteter som ska bedömas

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Planering

Rektor bör

- organisera verksamheten så att lärarna ges förutsättningar att planera undervisningen
- utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna

Kunskapsbedömning

Rektorn bör

- stödja lärarna i deras arbete med att bedöma elevernas kunskaper genom att tillsammans med dem utveckla gemensamma rutiner och former för att utvärdera elevernas kunskaper

Dokumentation

Lärare bör

- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevernas kunskaper och som ger en grund för kommunikation av bedömning och betygssättning med elever och vårdnadshavare

1.2 Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning

Här undersöks om rektorn ser till att det finns ett kvalitetsarbete kring kunskapsbedömningar på skolan genom att följa upp och utvärdera detta arbete samt huruvida resultaten av det används. Vidare handlar bedömningspunkten om rektorn tillsammans med lärarna analyserar skolans kunskapsresultat och resultaten på de nationella proven.

Inom detta område granskas följande:

- Rektorn använder skolans kunskapsresultat i kvalitetsarbetet genom att skapa förutsättningar för att lärarna tillsammans jämför och analyserar skolans kunskapsresultat och hur de förhåller sig till resultaten från de nationella proven och eventuellt annat bedömningsstöd (*AR Planering*).
- Rektorn följer tillsammans med lärarna upp och utvärderar de rutiner och former för bedömning och dokumentation som används så att de är ändamålsenliga för ett systematiskt kvalitetsarbete (*4 kap. 4- 6 §§ skollagen, AR Planering*).

Författningsstöd

4 kap. 4-6 § skollagen

Enhetsnivå

4 § Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig

personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn och förskolechefen ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet

5 § Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Dokumentation

6 § Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- tillsammans på skolenheten regelbundet analysera och diskutera hur olika elevprestationer bedöms i förhållande till kunskapskraven
- som stöd för bedömningen av elevernas kunskaper jämföra resultaten på de nationella ämnesproven med den egna dokumentationen och analysera skillnader och likheter i resultaten

Rektorn bör

- stödja lärarna i deras arbete med att bedöma elevernas kunskaper genom att tillsammans med dem utveckla gemensamma rutiner och former för att utvärdera elevernas kunskaper

Uppföljning

Rektorn bör tillsammans med lärarna systematiskt och kontinuerligt

- följa upp formerna för utvärdering och bedömning av elevernas kunskaper
- följa upp och utvärdera de rutiner och former för dokumentation som används så att de är effektiva och ändamålsenliga för ett systematiskt kvalitetsarbete.

1.3 Bedömning ingår i lärarnas planering av undervisningen

Här undersöks om lärarna vid planering av undervisningen utgår från kursplanerna samt om lärarna även planerar för hur bedömningen av eleverna ska gå till så att den blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna utgår vid planeringen av undervisningen från kursplanernas syfte, centrala innehåll och kunskapskrav (*1 kap. 11 § skollagen och 9 kap. 1-2 §§ skolförordningen, AR Planering*).
- Lärarna identifierar och planerar hur eleverna ska visa sina kunskaper, vad i kunskapskraven som ska bedömas och när bedömningen ska ske (*AR Planering*).
- Lärarna planerar så att bedömningen systematiskt blir en integrerad del i undervisningen för att tillsammans med eleverna följa och stödja elevernas kunskapsutveckling i undervisningen och kontinuerligt ge återkoppling på deras arbete för att synliggöra lärandet för eleverna (*AR Planering*).

Författningsstöd

1 kap. 11 § skollagen

För varje skolform och för fritidshemmet skall gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

9 kap. 1-2 §§ skolförordningen

Utbildningens innehåll och omfattning

Läroplan och kunskapskrav

1 § För grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen (2010:800). Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kunskapskrav.

2 § Kunskapskrav ska finnas för

- matematik, svenska och svenska som andraspråk samt gemensamt för samhällsorienterande ämnen och för naturorienterande ämnen i årskurs 3,

- samtliga ämnen utom moderna språk i årskurs 6, och
- samtliga ämnen i årskurs 9.

Kunskapskraven i årskurs 3 och 6 anger den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev vid slutet av årskursen. Kunskapskraven i årskurs 9 anger den kunskapsnivå som krävs för ett visst betyg när ett ämne avslutas.

Lgr 11, 3 Kursplaner

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Planering

Läraren bör vid planeringen av undervisningen

- tydliggöra vilka delar av ämnets syfte som undervisningen i det aktuella arbetsområdet ska inriktas mot och utifrån det avgöra hur det centrala innehållet ska kombineras och behandlas så att eleverna ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till kunskapskraven
- identifiera vilka delar av kunskapskraven som bedömningen ska utgå ifrån i det aktuella arbetsområdet och avgöra hur eleverna ska få visa sina kunskaper
- skapa förutsättningar för att följa och stödja elevernas kunskapsutveckling och kontinuerligt ge återkoppling på deras arbete

1.4 Lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper samt om läraren ger framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla i förhållande till kunskapskraven och hur detta ska ske. Vidare handlar det om hur lärarens bedömning blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Inom detta område granskas följande:

- Läraren ger eleven förståelse för vilka kunskaper de ska ges möjlighet att utveckla i alla ämnen och på vilka grunder de bedöms (*Lgr 11, 1 Skollagens värdegrund och uppdrag, Lgr 11, 2.7*).
- Lärarna följer elevernas kunskapsutveckling och ger kontinuerlig och framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla och hur detta ska ske så att bedömningen blir en integrerad del i undervisningen tillsammans med eleverna för att synliggöra lärandet (*10 kap. 13 § skollagen, Lgr 11, 2.7, AR Planering*).

- Lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven i alla ämnen och använder aktuella bedömningsunderlag för att upprätta individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (*10 kap. 13 § skollagen, Lgr 11, 2.7*).
- Lärarna analyserar regelbundet de kunskaper eleven har visat, gör helhetsbedömningar av dessa och jämför med kursplanernas kunskapskrav (*Lgr 11, 2.7, AR Planering*).
- Lärarna använder resultaten från nationella proven för att bedöma elevers kunskapsutveckling (*9 kap. 20-22 §§ skolförordningen*).
- Lärarna använder ändamålsenliga rutiner och former för dokumentation som främjar elevernas kunskapsutveckling och väl återspeglar deras kunskaper i förhållande till kursplanernas kunskapskrav (*AR IUP, AR Planering*).

Författningsstöd

10 kap. 13 § skollagen

Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och (...)

9 kap. 20-22 §§ skolförordningen

Nationella ämnesprov

20 § Nationella ämnesprov ska användas i de ämnen och årskurser som anges i 21 § för att bedöma elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven och, i årskurs 9, även som stöd för betygssättning.

21 § Ämnesprov ska användas i

1. matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3, 6 och 9,
2. engelska i årskurs 6 och 9, och
3. biologi, fysik eller kemi i årskurs 9.

Ämnesprov som avses i första stycket 3 ska fördelas så att varje elev ska delta i prov i endast ett ämne och att antalet provdeltagare så långt som möjligt blir lika stort för varje ämnesprov.

22 § Ämnesprov ska genomföras i slutet av årskursen. Statens skolverk får dock meddela föreskrifter om att ämnesprov i årskurs 9 får genomföras vid en annan tidpunkt.

Skolverket får meddela närmare föreskrifter om ämnesprov.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har /.../.

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

/.../

Mål

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna /.../.

Riktlinjer

Läraren ska

- genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling,
- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn /.../.

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklings-samtal

Skolans lärare bör

- ha gemensamma rutiner och former för dokumentation av elevernas kunskapsutveckling
- utveckla ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Genomförande

Läraren bör i sin ledning av undervisningen

- försäkra sig om att undervisningen leder mot de mål som konkretiseras i planeringen genom att anpassa undervisningen till varje enskild elevs behov av stöd och stimulans
- se till att eleverna förstår syftet med de aktiviteter som ska ske i undervisningen, vilka kunskaper de ska ges möjlighet att utveckla samt hur de ska få visa sina kunskaper
- kontinuerligt ge varje elev konstruktiv återkoppling på hennes eller hans kunskapsutveckling och tydliggöra vad som behöver utvecklas vidare

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- kontinuerligt analysera de kunskaper som eleven visat utifrån vad som behandlats i undervisningen, för att kunna göra helhetsbedömningar av kunskaperna och jämföra dessa med kunskapskraven
- använda sig av ändamålsenliga bedömningsformer som ger eleverna goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt

Dokumentation

Läraren bör

- dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att
 - genomföra, följa upp och dokumentera undervisningen
 - kommunicera med elever och vårdnadshavare vad som är syftet med undervisningen och hur den ska genomföras
- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevernas kunskaper och som ger grund för kommunikation av bedömning och betygssättning med elever och vårdnadshavare

1.5 Lärarna följer upp undervisningen

Här undersöks hur lärarna följer upp och utvärderar sin planering och undervisning samt bedömnings- och dokumentationsformer.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna analyserar i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har gett eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen (*AR Planering*).
- Lärarna identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen för att eleverna ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen (*AR Planering*).
- Lärarna utvärderar i vilken mån bedömnings- och dokumentationsformerna som används är praktiska och ändamålsenliga (*AR Planering*).

Författningsstöd

Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg

RIKTLINJER

Läraren ska

utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Uppföljning

Läraren bör

– analysera i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har gett eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen

– identifiera vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen för att eleverna ska ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen, samt

– utvärdera i vilken mån de bedömnings- och dokumentationsformer som används är ändamålsenliga

Dokumentation

Läraren bör

- dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att
- genomföra, följa upp och utvärdera undervisningen

1.6 Lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanerna.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna ger fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas kunskapskrav (3 kap. 4 §, 10 kap. 12 § skollagen, Lgr 11, 2.4 och 2.7).

Författningsstöd

3 kap. 4 § skollagen

Eleven och elevens vårdnadshavare och vårdnadshavare för ett barn i förskolan ska fortlöpande informeras om elevens eller barnets utveckling.

10 kap. 12 § skollagen

Utvecklingssamtal och individuell utvecklingsplan

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen.

Lgr 11, 2.4 SKOLA OCH HEM

Skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet.

Läraren ska

- samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation,

trivsel och kunskapsutveckling, och

- hålla sig informerad om den enskilda elevens personliga situation och iakttä respäkt för elevens integritet.

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

Riktlinjer

Läraren ska

- genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling,
- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn,
- med utgångspunkt i föräldrarnas önskemål fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Dokumentation

Läraren bör

- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevens kunskaper och som ger grund för kommunikation av bedömning och betygssättning med elever och vårdnadshavare

2. Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår kursplanernas kunskapskrav?

2.1 Lärarna använder ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper

Här undersöks om läraren har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper och om lärarna använder olika underlag för bedömning samt om eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper är allsidig och olika underlag används för att analysera kunskaperna så att eleverna ges goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt (*Lgr 11, 2.7, AR Planering*).

Författningsstöd

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna.

Riktlinjer

Läraren ska

/.../

- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn /.../

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- använda sig av ändamålsenliga bedömningsformer som ger eleverna goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt

2.2 Vårdnadshavares kännedom om kunskapskraven

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare information om kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna ger vårdnadshavarna information om kunskapskraven i alla ämnen som eleverna får undervisning i (*Lgr 11,1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.4., AR IUP*).

Författningsstöd

Lgr 11, 1, Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till infly-

tande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. /.../

Lgr 11, 2.4

Läraren ska

Samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling,

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklings-samtal

Elevers lärare bör

– beskriva hur de nationella målen har konkretiserats i undervisningen

Den individuella utvecklingsplanens innehåll

De skriftliga omdömena bör

– utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper i relation till de nationella målen och lyfta fram elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera fortsatt lärande

Den framåtsyftande planeringen bör

– sammanfattande ange vilka kunskaper och förmågor eleven ska utveckla.

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Dokumentation

Läraren bör

– dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att

– kommunicera med elever och vårdnadshavare vad syftet är med undervisningen och hur den ska genomföras.